

COMPLEMENTARITATE

Ana-Lia de Dina Cocea ●
I.A.T.C.

subîmului (Cehov) și a derizoriului (Carragiale). Regizorul nu va dezvălui, prin intermediul unui text cehovian, o atitudine în raport cu realitatea, ci una în raport chiar cu acel text cehovian. El se va înscrie, prin spectacol, într-o arie tematică meta-dramatică, cheia modalității sale regizorale presupunând preexistența unor cunoștințe și obișnuințe culturale.

Dacă ar fi să facem o comparație, am spune că, deocamdată, pus față în față cu actorii alături de care trebuie să lucreze (după cum a dovedit-o alții în **Regina balului**, cit și în **Turandot**), Gelu Colceag se găsește într-o situație similară cu Treplev. De aici derivă, în toate cele trei spectacole montate de el pînă acum, tendința d a prefera calea (mai puțin riscantă) a **compozițiilor aflate la îndemîna actorului**, alternativei (primejdioase, dar seducătoare) în care actorul e obligat să se autodepășească. Așa se explică și îndrăzneala noastră de a afirma, în continuarea celor de mai sus, că **Gelu Colceag va porni de la ideea (originală și frapantă) asupra căreia am speculat în descifrare, ci a ajuns la ea. Așadar, montarea sa va fi în primul rînd expresia prudenței sale de-a înfrunta pînă la capăt și în profunzime textul cehovian.**

Și asta devine cu atît mai clar cu cît se pune problema dacă publicul neinițiat sesizează ceva din dialogul subteran între oglindirile literare a două tipuri de psihologie socială. Ne îndoiim că o face. O parte din public reacționează bine în măsura în care dramele cehoviene îi devin accesibile, nu îl intimidează. Este vorba aici despre un impas al unei anume **receptări, ce se va opri la suprafața dramei cehoviene, considerîndu-se pe deplin satisfăcută cu deznodămîntul melodramatic al acțiunii.**

Este, în fine, spectacolul de la Giulești o încercare legitimă? Da, într-un total legitimă, cu atît mai mult cu cît ea se situează în contextul unor recente și în același timp valoroase înscenări care au ca premisă refacerea verosimilă și pertinentă artistică a atmosferei rusești. Meritul indiscutabil al lui Colceag este de a **deschide calea controversei critice fecunde. Inscriind pe scena Teatrului Giulești o reprezentare coerent gândită, energetic interpretată și foarte gustată de numeroasa și generoasa alcătuire numită public.**

Corina ȘUTEU

Ana-Lia, piesa Dinei Cocea, s-a oferit cu generozitate și acrităților-studente, autoarea acceptînd reducția textului și mici amendamente legate de virsta personajelor. Spectacolul a fost gîndit de către profesoara-regizoare Adriana Popovici pe solide principii de complementaritate, de reciprocitate. În crearea atmosferei necesare acestei tensionate drame de cameră, **ilustrația muzicală impune prin melodiile cîntate de Edith Piaf momente de diferențiat crescendo.** Decorul unic, simplu, dar sugestiv (pereții învrîștiți în culori calde, cuierul din fundal pe care se află un elegant mantou și o pălărie), este iluminat cu discreție și subtilitate. Jocul secund de umbră și penumbră astfel obținut vine în întîmpinarea tinerelor interprete, orientîndu-le, sprijinindu-le în tentativa lor de a evidenția în tandem două virtuale ipostaze ale sensibilității feminine.

Marela Anghel-Jugănaru are ocazia să-si etalaze temperamentul (deopotrivă flegmatic și coleric, obligat la un travaliu minuțios. Eroina sa, o blondă Ana, **înveșmintată într-un neostentativ dëshabil-lé, capătă aparențe de calm și echilibru.** ea să alunece apoi, treptat, de la conformism și usoară infatuare la depresie și dezorientare, pe măsură ce în suflet i se **insinuează teama, teama de sine, de surprizele vieții.**

Siluetă subțire, costumată inițial integral în negru, asemeni unui semn de exclamare vibratil, Tatiana Constantin, cu temperamentul său sangvin, îi conferă Liei atît asprimea impulsivității, cît și candoarea insolenței. Surescitarea e marcată nuanțat din start, dar pe alocuri interpreta vedește o lipsă de concentrare în menținerea constantă a stării generate de situația dramatică.

Speculare intens sint și clipele de maximă încordare, și cele de destindere, de respiro. Profitind de premisele conflictului ce împletește iscusit banalul cu senzaționalul, prozaicul cu pateticul, acțiunile absolvente se exersează profitabil în elaborarea complexă a partiturilor : sentimentalismul anumitor scene e contracarat de luciditatea analizei psihologice, caracterelor relevându-li-se nu doar individualismul, ci și noblețea general-umană.

Irina COROIU

Eroi exemplari

In interpretări exemplare

(Continuare din p. 13)

murile cu modelele din realitate. Am „urmat”, de-a lungul timpului, câteva „școli”: cea a muncitorilor forestieri, când filmam la *Ripa Dracului* în 1956, cea a siderurgiștilor în timpul filmărilor la *Approape de soare*, la Hunedoara, cea a muncitorilor petrolști, când în 1961 filmam *Străzile su amintiri la Ploiești* ori *Tirgoviște*. Și chiar dacă nu am diplome de absolvire a acestor „concursuri”, rolurile rămân mărturie temeiniciei cu care am învățat.

(Continuare din p. 14)

ceea, acceptă — ou greu, dar acceptă — iubirea surprinzătoare a fetei, și chiar o ajută să-și internezeze un cămin, așa cum, la mîndul său, ea îl înțelege și este de acord ca tatăl să-și refacă viața, convingîndu-l să se recăsătorească.

Mi-am pus deseori întrebarea : care dintre acești doi eroi reprezintă vremea pe care am trăit-o și pe care o trăim ? Și cred că răspunsul l-am găsit : fiecare dintre ei a trăit cu intensitate și fără compromisuri epoca pe care a fost chemat s-o reprezinte.

Cît de convingătoare sint aceste personaje contemporane pentru public mi-a dovedit-o o întîmplare : mă aflam în turneu într-un oraș din Maramureș, când m-a oprit pe stradă o tinără care mi-a spus : „Am văzut afișele spectacolului de astăzi. Și am venit... Sint fericită să vă cunosc personal. De cite ori vă văd la televizor, parcă îl văd pe tata !” Ca bărbat, poate că așa fi preferat ca declarația să sune puțin altfel, dar, firește, satisfacția artistică a fost mai mare.

— Am înțeles care sint satisfacțiile

oferite de interpretarea unui asemenea personaj. Există și probleme speciale, difcultăți ?

— Există prejudecata că asemenea intruchipări sint festive. Noi, actorii, luptăm împotriva ei tocmai prin credința pe care o investim în fiecare personaj, prin strădania de a-i descoperi adevărul lăuntric. Cred că dacă știi să privești atent realitatea, aceasta îți oferă substanța necesară unui veritabil act de creație.

cronică dramatică

(Continuare de la p. 60)

înțelegere și solidaritate umană, reamintindu-ne nu de căderea, ci de înălțarea ființei umane, născute parcă pentru zbor, în fulguranța speranței niciodată ucise, ca și în conștiința dăinuirii, dimcolo de moarte, prin taina sfîntă a nașterii, în hăurile de întuneric satanic ca și în irizările de lumină cerească pe care ni le propune, reprezentăția devine mărturisitoare pentru conștiința zbuciumată a epocii, pentru responsabilitatea artistului care-i înregistrează seisme.

Străin de improvițiile conjuncturale, festive, ineficiente sub raport artistic și educativ, spectacolul lui Silviu Purcărete este rezultatul unei autentice opțiuni repertoriale, fiind deopotrivă reprezentativ pentru originalitatea, dinamismul și forța de șoc a viziunii sale regizorale, ca și pentru locul proeminent pe care Teatrul Național din Craiova și l-a cucerit în această stagiune.

(Continuare de la p. 71)

cu — păzitor fidel și plin de umor al lui Arhimede), tînde să devină o ingenuă sperioasă, în penpetuă defensivă, ceea ce epîtă și aspirația lui Xenios la grațiile ei. Concepîndu-l pe Xenios ca tipul delatorului comun ce urmărește ca o umbră și ca un blestem omul de geniu, Ion Marian îi furnizează ou precizie liniile mieroase și suspiciunea obtuză, opacitatea, răutatea, concupiscenta.

Meritos ca alegere repertorială, spectacolul nu-și definește și nu-și articulează în suficientă măsură propria viziune.